

Raadsvergadering :
Registratienummer: Z -13-01174 / 6148
Besluitnummer :

Onderwerp : Havenverordening Goeree-Overflakkee

De raad van de gemeente Goeree-Overflakkee;
gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van datum;
gelet op de artikelen 147 en 149 van de Gemeentewet;
besluit vast te stellen de volgende verordening: **Havenverordening Goeree-Overflakkee**.

HOOFDSTUK 1 ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1 Begripsbepalingen

In deze verordening wordt verstaan onder:

- *bedrijfsmatig schip*: elk schip dat uitsluitend of in hoofdzaak wordt gebruikt voor bedrijfsmatige doeleinden;
- *gevaarlijke stoffen*: gevaarlijke stoffen als bedoeld in artikel 1, eerste lid, van de Wet vervoer gevaarlijke stoffen;
- *haven*: een natuurlijke of aangelegde veilige ligplaats voor schepen;
- *havenmeester*: de ambtenaar die als zodanig door burgemeester en wethouders is benoemd;
- *ISPS-plichtig schip*: elk schip van 500 BRT of meer en elk passagiersschip, in de zin van artikel 1, eerste lid, onder d van de Schepenwet, dat internationale reizen maakt, niet zijnde een visserschip;
- *jachthaven*: een verzameling van vaste ligplaatsen onder gemeenschappelijk beheer waar recreatieschepen veilig afgemeerd kunnen liggen.
- *kapitein*: iedere gezagvoerder van een schip of diegene die hem vervangt;
- *Port Facility Security Officer*: de ambtenaar die als zodanig door de burgemeester is benoemd;
- *Port Facility Security Plan*: het op grond van de Havenbeveiligingswet opgestelde Havenveiligheidsplan voor de openbare loskade te Middelharnis en openbare kaden van de Rijkshaven Stellendam;
- *Port Security Officer*: de ambtenaar die als zodanig door de burgemeester is benoemd;
- *Port Security Plan*: het op grond van de EU-richtlijn opgestelde Havenveiligheidsplan voor alle havens binnen de gemeente Goeree-Overflakkee;
- *recreatieschip*: elk schip dat uitsluitend of in hoofdzaak voor recreatiedoeleinden wordt gebruikt;
- *scheepsafval*: afval, met inbegrip van residuen, niet zijnde ladingsresiduen, en sanitair afval, dat ontstaat tijdens de bedrijfsvoering van een schip, alsmede lading gebonden afval, zijnde al het materiaal dat aan boord bij de stuwage en verwerking van lading als afval overblijft, met inbegrip van stuw materiaal, schoorpalen, laadborden, verpakkingsmateriaal, houten palen, papier, karton, draad en stalen banden;
- *schip*: elk vaartuig met inbegrip van een watervliegtuig, gebruikt of in staat te worden gebruikt als middel van vervoer op water, alsmede elk drijvend werktuig, drijvend voorwerp en elke drijvende inrichting;

- *vissersschip*: elk schip dat hoofdzakelijk en bedrijfsmatig wordt gebruikt voor de beroepsvisserij;
- *zeeschip*: elk schip dat volgens zijn constructie uitsluitend of in hoofdzaak is bestemd voor de vaart ter zee.

Artikel 2 Reikwijdte

Deze verordening is van toepassing op de in elk havengebied gelegen wegen, parkeerterreinen, kaden, loswallen, havenhoofden, havenwerken, glooiingen, trappen, stranden en wateren.

HOOFDSTUK 2 BEPALINGEN OMTRENT TOELATING EN VERTREK

Artikel 3 Meldingsplicht

1. De kapitein van een schip, die voornemens is af te meren in een haven, meldt zich aansluitend bij de havenmeester.
2. De kapitein van een schip die is uitgerust met een VHF radio, dient tijdens het binnenlopen of bij het verlaten van de haven uit te luisteren op het voor die haven geldende VHF-kanaal.
3. De kapitein van een schip dient de aanwijzingen van de havenmeester terstond op te volgen.
4. De kapitein van een ISPS-plichtig schip dient zich minimaal 24 uur voor aankomst te melden conform het gestelde in artikel 6.1 van de EU-Verordening 725/2004 en de Solas Regulation XI-2/9.

Artikel 4 Weigeren van de toegang of beëindigen verblijf bij gevaar openbare orde, veiligheid of belemmering functie haven

Burgemeester en wethouders zijn bevoegd het schip de toegang tot een haven te weigeren of het verblijf te doen beëindigen, indien de aanwezigheid van het schip of zijn bemanning gevaar oplevert dan wel kan opleveren voor de openbare orde of de veiligheid of de (economische) functie van de haven belemmert of kan belemmeren.

HOOFDSTUK 3 BEPALINGEN MET BETREKKING TOT DE VEILIGHEID

Artikel 5 Ankergebruik

1. Indien in de haven van een anker gebruik moet worden gemaakt, is de kapitein verplicht ervoor zorg te dragen, dat noch met het anker noch met de ankerkettingen schade of hinder wordt veroorzaakt aan de eigendommen van de gemeente of van derden.
2. Het anker dient direct "thuis gehaald" te worden, zodra het gebruik hiervan niet meer noodzakelijk is, of als het schip veilig ligt gemeerd.

Artikel 6 Bezettingsgraad bemanningsleden

1. Schepen die langer zijn dan 15 meter en schepen die zijn ingericht als oliebunkerboot is het verboden met minder dan twee bemanningsleden in de haven te varen.
2. Burgemeester en wethouders kunnen aan het gestelde in het eerste lid onder voorwaarden ontheffing verlenen.

Artikel 7 Calamiteiten

1. Indien een schip of voorwerp, in de haven is gezonken en daardoor gevaar of hinder kan veroorzaken, is de kapitein of bij diens afwezigheid de eigenaar of reder van het schip, dan wel de eigenaar, de houder of de gebruiker van het voorwerp verplicht:
 - a. daarvan onmiddellijk kennis te geven aan de havenmeester;
 - b. overeenkomstig de aanwijzingen van de havenmeester daarop voortdurend toezicht uit te oefenen, of te doen uitoefenen;
 - c. er voor te zorgen, dat het gezonken schip of voorwerp binnen een door burgemeester en wethouders te bepalen termijn is verwijderd.

2. Indien een schip op enigerlei wijze betrokken is geweest bij een aanvaring in de haven met eigendommen van de gemeenten of derden, is de kapitein verplicht:
 - a. hiervan onmiddellijk kennis te geven aan de havenmeester;
 - b. met zijn schip in de haven te blijven tot hem door burgemeester en wethouders toestemming is gegeven de haven te verlaten.

Artikel 8 Kapiteinsverplichtingen

1. De kapitein is verplicht:
 - a. voldoende voorzieningen te treffen om te voorkomen, dat zijn schip bij veranderingen in de weersgesteldheid en bij kentering van het getijde tegen een ander schip of tegen de havenwerken aandrijft of deze beschadigt;
 - b. zorg te dragen dat zijn schip op veilige wijze kan worden bereikt en verlaten en dat de plaatsen waar men aan of van boord kan gaan 's nachts behoorlijk zijn verlicht, dit ter beoordeling van de havenmeester;
 - c. het schip voldoende te bewaken en ervoor zorg te dragen dat er altijd iemand aanspreekbaar is voor de havenmeester;
2. Burgemeester en wethouders kunnen onder voorwaarden aan het gestelde in het eerste lid ontheffing verlenen.

Artikel 9 Brand en rampen

1. De kapitein op wiens schip brand of een andere voor de omgeving van het schip gevaarlijke ramp is of dreigt te ontstaan, is verplicht terstond de klok te (doen) luiden of andere geluidsignalen te (doen) geven.
2. In geval van een ramp of dreigende ramp zijn burgemeester en wethouders bevoegd alle passende maatregelen te nemen, die naar hun oordeel voor de bestrijding, afwijking of voorkoming van de ramp nodig zijn.

HOOFDSTUK 4 BEPALINGEN MET BETREKKING TOT HAVENBEVEILIGING

Artikel 10 Port Facility Security Plan

1. Zeeschepen die onder de ISPS-code vallen dienen zich te houden aan het gestelde in het Port Facility Security Plan Goeree-Overflakkee en Port Facility Security Plan Rijkshaven Stellendam.
2. Indien er lading wordt overgeslagen dan dient dit te geschieden aan een beveiligde kade.
3. Met toestemming van de PSO/PFSO kan, met inachtneming van het treffen van extra veiligheidsmaatregelen conform het Port Facility Security Plan Goeree-Overflakkee en Port Facility Security Plan Rijkshaven Stellendam, aan een andere kade dan als bedoeld in het tweede lid ladingoverslag plaats vinden.
4. Zonder toestemming van de PSO/PFSO mag niet met ladingoverslag worden begonnen.
5. Ieder ander schip dat niet valt onder de ISPS-code, dat ligt afgemeerd aan een kade waar ISPS-plichtig schip ligt afgemeerd, valt dan ook onder het regime van het Port Facility Security Plan Goeree-Overflakkee en Port Facility Security Plan Rijkshaven Stellendam.

HOOFDSTUK 5 BEPALINGEN MET BETREKKING TOT HET VERBLIJF IN DE HAVEN EN HET GEBRUIK

Artikel 11 Verplicht innemen ligplaats

1. De kapitein is verplicht zijn schip ligplaats te doen innemen of van ligplaats te doen veranderen al dan niet overeenkomstig de aanwijzingen van de havenmeester.
2. Indien de kapitein in gebreke blijft zijn schip op de aangewezen plaats te (doen) leggen dan wel de orde of veiligheid dit naar hun oordeel dringend noodzakelijk maakt, zijn burgemeester en wethouders bevoegd om een schip te verhalen of te doen verhalen naar een andere ligplaats, op kosten en voor risico van de eigenaar of reder van het schip.
3. Van de in het tweede lid bedoelde bevoegdheid wordt, behoudens in een spoedeisend geval en in het geval van een onbekende eigenaar, beheerder of gebruiker, geen gebruik gemaakt dan nadat de burgemeester en wethouders de eigenaar, beheerder of gebruiker

van het schip schriftelijk hebben opgedragen om het schip voor een in de opdracht vermeld tijdstip te verhalen naar een andere ligplaats en nadat gebleken is dat geen gevolg is gegeven aan die opdracht.

Artikel 12 Verbodsbepalingen

1. Het is verboden:
 - a. in het havengebied of openbaar water te zwemmen, met netten te vissen, te varen met waterscooters of harder te varen dan 7 km per uur;
 - b. de voortstuwars te gebruiken, indien een schip gemeerd ligt of aan de grond zit;
 - c. in de haven buiten de zijden van een schip anders dan stootwillen, voorwerpen te laten uitsteken zoals laadbomen, korbomen, ijzers of punten;
 - d. zodanig te handelen of na te laten, dat voorwerpen of goederen van welke aard ook in de haven geraken;
 - e. enig voorwerp op de loopbruggen, steigers, kaderanden of het remmingswerk te plaatsen;
 - f. een schip vast te maken anders dan aan een daartoe bestemde bolder of paal;
 - g. zonder daartoe gerechtigd te zijn, van een gemeerd liggend schip een afmeermiddel los te maken, te vieren, te kappen of voor het afmeren onbruikbaar te maken;
 - h. een voorwerp, niet zijnde een vaartuig, op, in of boven openbaar water te plaatsen;
 - i. een steiger, een meerpaal of een ander voorwerp met een permanent karakter op, in of boven openbaar water te plaatsen;
 - j. een voor het redden van drenkelingen bestemd en daartoe bij het water aangebracht voorwerp te gebruiken voor een ander doel dan wel voor dadelijk gebruik ongeschikt te maken.
 - k. zich zonder redelijk doel vast te houden aan een vaartuig, daarop te klimmen of zich daarop of daarin te begeven of te bevinden;
 - l. schade toe te brengen aan of veranderingen aan te brengen in de toestand van openbare wateren, havens, dijken, wallen, kaden, trekpaden, beschoeiingen, oeverbegroeiing, bruggen, zetten, duikers, pompen, waterleidingen, gordingen, aanlegpalen, stootpalen, bakens of sluizen die bij de gemeente in beheer zijn;
 - m. met een vaartuig een ligplaats in te nemen of te hebben dan wel een ligplaats voor een vaartuig beschikbaar te stellen op door burgemeester en wethouders aangewezen gedeelten van openbaar water.
2. Burgemeester en wethouders kunnen onder voorwaarden ontheffing verlenen van de verboden in het eerste lid.
3. De verboden genoemd in lid 1 van dit artikel zijn niet van toepassing op situaties waarin wordt voorzien door het Wetboek van Strafrecht, de Scheepvaartverkeerswet, het binnenvaartpolitierglement, de Waterwet, de Vaarwegenverordening Zuid-Holland of het bepaalde bij of krachtens de Telecommunicatiewet.

Artikel 13 Vrije overtocht

1. De kapiteins van naast elkaar liggende schepen zijn verplicht aan belanghebbenden de vrije overtocht over hun schepen te verlenen, alsmede zo nodig, ter beoordeling van de havenmeester, het lossen en laden over hun schepen toe te staan.
2. Burgemeester en wethouders kunnen aan het innemen, hebben of beschikbaar stellen van een ligplaats:
 - a. nadere regels stellen in het belang van de openbare orde, volksgezondheid, veiligheid, milieuhygiëne en het aanzien van de gemeente;
 - b. beperkingen stellen naar soort en aantal vaartuigen.

Artikel 14 Laden en lossen

1. Onverminderd het bepaalde in de Algemene plaatselijke verordening van de gemeente Goeree-Overflakkee, is het verboden bij het laden of lossen van een schip de daarbij betrokken goederen te verplaatsen op een deel van de kade dat niet daarvoor is bestemd of aangewezen.
2. Het is verboden bij het laden of lossen van een schip te handelen in strijd met de door de havenmeester, dan wel de PSO/PFSO indien het een ISPS plichtig schip betreft, gegeven of te geven aanwijzingen.

3. Het is verboden op de kaden andere goederen te plaatsen of op te slaan dan die, welke uit een schip zijn gelost of in een schip moeten worden geladen.
4. Burgemeester en wethouders kunnen ten aanzien van het opslaan van goederen op de kaden een termijn vaststellen.
5. In dit artikel wordt onder goederen tevens dieren verstaan.
6. De kapitein of bij diens afwezigheid de eigenaar of de reder van een vaartuig of diens vertegenwoordiger, dat aan de kade is geladen of gelost, is verplicht het voor dat doel gebruikte gedeelte van de kade direct na de belading of de afvoer van de goederen te reinigen of te doen reinigen.
7. Burgemeester en wethouders kunnen onder voorwaarden ontheffing verlenen voor de verboden in het eerste en derde lid van dit artikel.

Artikel 15 Verblijfstermijn bedrijfsmatige schepen

1. Het is verboden in de haven met een bedrijfsmatig schip langer dan dertig dagen ononderbroken afgemeerd te liggen.
2. Burgemeester en wethouders kunnen onder voorwaarden ontheffing verlenen voor het verbod in het eerste lid.
3. Burgemeester en wethouders verlenen schriftelijk ontheffing aan het gestelde in het tweede lid indien:
 - a. het schip werkzaamheden in opdracht van de gemeente in de haven verricht;
 - b. aan het schip reparatiewerkzaamheden, niet zijnde verbouwingswerkzaamheden, moeten worden verricht;
 - c. het desbetreffende schip over een vaste ligplaats beschikt.

Artikel 16 Verblijfstermijn recreatie- en niet bedrijfsmatige schepen

1. Het is verboden voor een recreatieschip en een schip dat niet bedrijfsmatig wordt geëxploiteerd en geen economische binding heeft met de gemeente Goeree-Overflakkee, langer dan tien dagen in de haven, met uitzondering van de jachthavens, te verblijven.
2. Burgemeester en wethouders kunnen onder voorwaarden schriftelijk ontheffing verlenen van het verbod in het eerste lid.

HOOFDSTUK 6 BEPALINGEN MET BETREKKING TOT (HET AFGEVEN VAN) SCHEEPS-AFVALSTOFFEN

Artikel 17 Aanwijzing van bedrijven

1. Mede ter uitvoering van het bepaalde bij of krachtens de Wet voorkoming verontreiniging door schepen wijzen burgemeester en wethouders bedrijven aan voor het in ontvangst nemen van:
 - a. olierestanten en oliehoudende mengsels; of
 - b. vuilnis; welke afkomstig is van zeeschepen en die van de haven gebruik maken.
2. De aanwijzing geschiedt met inachtneming van evenredigheid tussen het verwachte aanbod van olierestanten en oliehoudende mengsels of vuilnis enerzijds en de ontvangstmogelijkheden binnen de gemeente anderzijds.
3. De Afvalstoffenverordening van de gemeente Goeree-Overflakkee is onverkort van toepassing.

Artikel 18 Verboden en maatregelen in verband met verontreiniging

1. Het is verboden:
 - a. olierestanten, oliehoudende mengsels, klein chemisch afval en vuilnis op de kade te plaatsen;
 - b. ballastwater of bilgewater te lossen in de haven;
 - c. buitenboord te schilderen en/of te bikken of te schrappen.
2. Ter voorkoming van morsen van olie of vervuild dekwater dient de kapitein van een vaartuig verplicht er zorg voor te dragen dat de spoelpoorten aan dek zijn dichtgemaakt, zodat zij geen vloeistof doorlaten.
3. Burgemeester en wethouders kunnen onder voorwaarden ontheffing verlenen voor de handelingen en werkzaamheden als bedoeld in het eerste lid.

HOOFDSTUK 7 BEPALINGEN MET BETREKKING TOT GEVAARLIJKE STOFFEN

Artikel 19 Meldingsplicht gevaarlijke stoffen

1. Het is verboden zonder voorafgaande melding aan de havenmeester met een schip met gevaarlijke stoffen de haven binnen te varen of aan te meren.
2. De melding als genoemd in het eerste lid dient door de kapitein van een schip ten minste zes uur voor de vermoedelijke tijd van aankomst in de haven aan de havenmeester te worden verstrekt onder schriftelijke opgave van de aan boord aanwezige gevaarlijke stoffen en het voorgenomen tijdstip van het in of uitladen of verplaatsen van deze stoffen.
3. Een opgave als bedoeld in het vorige lid dient voor verpakte gevaarlijke stoffen te worden gedaan door middel van een ladingslijst, waarop voor elk stof afzonderlijk tenminste vermeld moet worden:
 - a. de juiste technische benaming;
 - b. de IMDG-gevarenklasse, het VN-nummer;
 - c. het bruto gewicht;
 - d. het aantal colli en de wijze van verpakking;
 - e. de stuwage op het ladingsplan.
4. Voor zover de stuwage van te laden stoffen op het in het tweede lid genoemde tijdstip nog niet bekend is, moet deze alsnog zo spoedig mogelijk, maar in elk geval voor het inladen aan de havenmeester worden opgegeven.
5. De kapitein is verplicht tijdens het verblijf in de haven een ladingslijst en een ladingplan, als bedoeld in de vorige leden, onder zijn berusting te hebben.

Artikel 20 Toestemming overslag

1. De overslag van gevaarlijke stoffen mag niet eerder plaatsvinden dan nadat daarvoor door de havenmeester toestemming is verleend.
2. Aan de in het eerste lid genoemde toestemming kunnen door burgemeester en wethouders voorwaarden verbonden worden.

Artikel 21 Voorzorgsmaatregelen

1. De kapitein van een schip, dat gevaarlijke stoffen laadt, lost of aan boord heeft, is verplicht ervoor te zorgen dat:
 - a. het schip zodanig met de wal is verbonden, dat het te allen tijde snel en veilig kan worden betreden en verlaten;
 - b. het schip te allen tijde met eigen mechanische kracht en/of met behulp van sleepboten onmiddellijk kan worden verhaald;
 - c. de toegang van het dek naar de ruimten waar zich gevaarlijke stoffen bevinden, zodanig vrij is, dat deze ruimte snel en veilig kunnen worden verlaten.
2. Aan boord van een schip als bedoeld in het eerste lid, moet op waarschuwborden nabij de valreep of statietrap en elke andere op- of afgang ten minste in de Nederlandse taal zijn vermeld, dat de toegang voor onbevoegden, roken en open vuur is verboden.
3. De kapitein van een schip als bedoeld in het eerste lid, is verplicht er voor te zorgen, dat er te allen tijde voldoende bemanning aan boord is om in geval van een calamiteit de nodige maatregelen te kunnen treffen.
4. De kapitein en/of eigenaar van een oliebunkerboot is verplicht er voor te zorgen, dat er te allen tijde voldoende bemanning bereikbaar is om in geval van een calamiteit de nodige maatregelen te kunnen treffen.
5. De kapitein en/of eigenaar van een oliebunkerboot is verplicht er voor te zorgen, dat er te allen tijde minimaal 2 bemanningsleden aan boord zijn tijdens het varen en bunkeren van schepen, tenzij hiervoor door de Scheepvaartinspectie schriftelijke ontheffing is verleend.

Artikel 22 Voorzorgsmaatregel te beladen eenheden

De eigenaar, houder of gebruiker van een voertuig of eenheid, geheel of gedeeltelijk beladen met gevaarlijke stoffen, is verplicht het voertuig of de eenheid zodanig te (doen) plaatsen, dat het voertuig of de eenheid te allen tijde bereikbaar is en onmiddellijk uit het havengebied kan worden verwijderd.

HOOFDSTUK 8 STRAF- EN SLOTBEPALINGEN

Artikel 23 Opmvolging aanwijzingen havenmeester

Een ieder is gehouden een aanwijzing van de havenmeester, zowel ten aanzien van de regeling van het scheepvaartverkeer, de voorkoming van brand, aanvaring of ander onheil als ten aanzien van de uitvoering van deze verordening onmiddellijk op te volgen.

Artikel 24 Strafbepaling

Overtreding van de bepalingen van deze verordening wordt gestraft met hechtenis van ten hoogste twee maanden of geldboete van de tweede categorie.

Artikel 25 Toezichthouders

1. Met het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens deze verordening zijn belast de havenmeester van de betreffende haven en de buitengewone opsporingsambtenaren werkzaam bij de gemeente Goeree-Overflakkee.
2. Voorts zijn met het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens deze havenverordening belast de bij besluit van burgemeester en wethouders dan wel de burgemeester aan te wijzen personen.

Artikel 26 Voor handen hebben scheepsdocumenten

1. De kapitein van een schip is verplicht desgevraagd aan de havenmeester inzage te verlenen van de ladingdocumenten, de zeebrief, de meetbrief, de monsterrol en de overige scheepsdocumenten.

Artikel 27 Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking op de dag na die van de bekendmaking.

Artikel 28 Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als: Havenverordening Goeree-Overflakkee.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Goeree-Overflakkee op datum

griffier,

voorzitter,

drs. J. Mimpen

mr. A. Grootenboer-Dubbelman

Publicatiedatum:

Inwerkingtreding:

Bijlage 1
Kaart(en)

Toelichting bij de Havenverordening Goeree-Overflakkee

Algemeen

Deze verordening bevat de kader stellende regels die van toepassing zijn op schepen die de haven, zoals omschreven in deze verordening, aandoen. Die regels kunnen door het college van burgemeester en wethouders (verder college) nader uitgewerkt worden in een 'Havenreglement'.

In deze verordening zijn de volgende kader stellende regels opgenomen:

- _ algemene verboden;
- _ regels die in het hele toepassingsgebied gelden;
- _ artikelen met ruimtelijke ordeningsaspecten, zoals locaties waar een ligplaatsverbod geldt.

Verhouding tot andere regelgeving

De bepalingen in deze verordening zijn aanvullend ten opzichte van hogere regelgeving, zoals het Binnenvaartpolitie reglement, de Regeling communicatie en loods aanvragen zeevaart, de Regeling vervoer gevaarlijke stoffen met zeeschepen, de Wet voorkoming verontreiniging door schepen, de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht en het Europees Verdrag inzake het internationaal vervoer van gevaarlijke stoffen over de binnenwateren.

Uitoefening bevoegdheden op grond van Havenverordening Goeree-Overflakkee

De bevoegdheden, genoemd in de verordening, zijn door de gemeenteraad toegekend aan het college, die deze bevoegdheden aan de havenmeester kan mandateren. De havenmeester oefent deze bevoegdheden in dat geval niet op eigen gezag uit, maar *namens* het college (het bestuursorgaan). In hoofdstuk 10 van de Awb is de verhouding tussen de mandaatgever en de gemandateerde geregeld. In de eerste plaats kan de mandaatgever de gemandateerde per geval of in het algemeen instructies geven ter zake van de uitoefening van de gemandateerde bevoegdheid. Voorts verschaft de gemandateerde de mandaatgever op diens verzoek inlichtingen ter zake van de uitoefening van de gemandateerde bevoegdheid. De mandaatgever blijft bevoegd om de bevoegdheid zelf uit te oefenen. Ook kan de mandaatgever de bevoegdheid te allen tijde intrekken.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1 Begripsbepalingen

In artikel 1 worden een aantal begrippen nader omschreven. Voor zover deze begrippen eveneens voorkomen in een eventueel havenreglement wordt aldaar dezelfde omschrijving aangehangen. Begrippen die enkel voorkomen in een eventueel havenreglement worden daarin nader omschreven. Voor zover de begrippen uit de verordening nader toegelicht dienen te worden gebeurd dat hieronder.

Schip

Een schip is een vervoermiddel voor transport over wateroppervlakken. Het belangrijkste kenmerk van een schip is het drijfvermogen, dat bij water verplaatsende schepen, de meest voorkomende scheepsvorm, wordt geleverd door de romp.

Gevaarlijke stoffen

Gevaarlijke stoffen zijn stoffen die door hun intrinsieke eigenschappen of de omstandigheden waaronder ze voorkomen gevaar, schade of ernstige hinder voor mens, dier of milieu kunnen veroorzaken.

Haven

Het begrip haven omvat ten eerste alle wateren die voor de scheepvaart open staan binnen de gemeentegrenzen, ongeacht of dat water in eigendom toebehoort aan de gemeente. Daarnaast omvat het de kunstwerken, meer gelegenheden, trappen, scheepshellingen, dokken, scheepsreparatiewerven en los- en laadplaatsen die zich daarin bevinden respectievelijk daaraan grenzen aan. Particuliere kades worden dus eveneens hieronder begrepen. Ter extra verduidelijking wordt de Loskade Middelharnis en Rijkshaven Stellendam in bijlage 1 aangegeven. Zie verder ook de toelichting bij artikel 2.

Havenmeester

Een havenmeester is een functionaris in dienst van de overheid of van een geprivatiseerd havenbeheer, die is belast met het toezicht op het veilig en economisch gebruik van een haven. Dat kan een zee- of een binnenhaven zijn. Hij heeft eventueel ook het toezicht over vaarwegen, die de haven toegankelijk maken.

ISPS

De Internationale Code voor de Beveiliging van Schepen en Havenfaciliteiten (ISPS Code) (International Ship and Port facility Security Code) is een amendement op de SOLAS (International Convention for the Safety of Life at Sea) waarin de minimum eisen in verband met beveiliging van schepen, havenfaciliteiten en overheidsinstellingen beschreven staan.

Jachthaven

Een jachthaven is een haven waar men pleziervaartuigen tegen betaling aan steigers of kade aan kan leggen. Buiten het vaarseizoen kunnen de boten er ook gestald worden. Toezicht wordt door een havenmeester gehouden. Bij een jachthaven zijn vaak voorzieningen zoals douches en toiletten. Ook is er in veel gevallen een winkeltje waar scheepvaartbenodigdheden en/of een beperkt assortiment levensmiddelen gekocht kunnen worden. Jachthavens die voldoen aan bepaalde criteria betreffende het milieu en veiligheid kunnen een Blauwe Vlag hebben.

Kapitein

De kapitein is degene die *de feitelijke* leiding heeft over een schip. Dit is in principe de (papieren) kapitein, maar kan ook zijn vervanger zijn, of iemand anders van de bemanning die op dat moment de feitelijke leiding heeft.

Port Security

De begrippen Port Facility Security Officer, Port Facility Security Plan, Port Security Authority en Port Security Officer komen uit de door het Europees Parlement en de Raad vastgestelde Richtlijn 2005/65/EG van 26 oktober 2005 betreffende het verhogen van de veiligheid van havens.

Scheepsafval

Zeeschepen kunnen scheepsafval afgeven bij Haven ontvangstvoorzieningen. Alle zeehavens zijn op grond van internationale wetgeving (UN/IMO/MARPOL73/78 en EU-richtlijn 2000/59/EG) verplicht om voldoende haven ontvangstvoorzieningen voor scheepsafval van de zeevaart te faciliteren. Haven ontvangstvoorzieningen kunnen scheepsafvalstoffen inzamelen met mobiele inzamelmiddelen (schepen of voertuigen) of met vaste faciliteiten (opslagtanks). Het afgegeven afval wordt door de inzamelaars met vrachtwagens of barges naar erkende afvalverwerkers gebracht.

Artikel 2 **Reikwijdte**

Deze verordening is van toepassing in de haven. Daarmee is de verordening van toepassing op alle wateren die voor de scheepvaart open staan binnen de gemeentegrenzen, ongeacht of dat water in eigendom toebehoort aan de gemeente. De gemeente beheert soms water dat aan anderen toebehoort. Ook op dit (particulier) water kan de verordening derhalve van toepassing zijn, zolang dat water een openbaar karakter heeft en al of niet met enige beperking voor het publiek toegankelijk is.

Het toepassingsgebied bestrijkt tevens de kunstwerken, meer gelegenheden, trappen, scheepshellingen, dokken, scheepsreparatiewerven en los- en laadplaatsen die zich in de genoemde wateren bevinden respectievelijk daaraan grenzen. Het is duidelijk dat ook vanaf de wal de orde en de veiligheid ongunstig kan worden beïnvloed. Het zou niet praktisch zijn in dat geval op basis van de Algemene Plaatselijke Verordening op te moeten optreden. Particuliere kades worden dus eveneens hieronder begrepen, wanneer deze al of niet met enige beperking voor het publiek toegankelijk zijn. Te denken valt bijvoorbeeld aan de kades van bedrijven grenzend aan de zeehaven. Hetgeen zich binnenshuis afspeelt valt uiteraard niet onder de werking van deze verordening, maar gedragingen die op privéterrein plaatsvinden met een zekere uitstraling naar of relatie met de haven, kunnen zo ook door de Havenverordening worden bestreken.

Artikel 3 **Meldingsplicht**

Tenzij uit de verordening anders blijkt, is de kapitein verantwoordelijk voor de naleving van het bepaalde bij of krachtens deze verordening. De kapitein is degene die de feitelijke leiding heeft over een schip. Dit is in principe de (papieren) kapitein, maar kan ook zijn vervanger zijn, of iemand anders van de bemanning die op dat moment de feitelijke leiding heeft.

Artikel 4 **Weigeren van de toegang**

Dit artikel geeft aan dat het gebruik van de haven ook van invloed kan zijn op haar omgeving. Hier wordt nogmaals de bevoegdheid van het college in relatie tot het gebruik van de haven en de openbare orde en veiligheid benadrukt.

Artikel 5 **Ankergebruik**

Dit artikel beoogt onder andere bescherming van de onderwaterinfrastructuur in de haven. In, onder en langs de haven bevinden zich onder meer kunstwerken, kabels, tunnels, pijpleidingen, kades en zinkers. Het gebruik van voortstuwvers (schroeven), boegschroeven of hekschroeven kan schade veroorzaken aan deze voorzieningen, als het in andere gevallen wordt gebruikt dan voor het bereiken of verlaten van een ligplaats.

Artikel 6 **Bezettingsgraad bemanningsleden**

Manoeuvreren in een kleine ruimte vereist goed zeemanschap en kennis van de verschillende krachten die op een schip inwerken. Om het risico op aanvaring of stranding tot een minimum te beperken dienen schepen vanaf 15 meter een minimale bemanning van twee koppen te hebben. Een voor de mechanische bediening van het vaartuig en een om snel en tijdig het schip af te houden dan wel aan of af te meren.

Artikel 7 Calamiteiten

Dit artikel regelt dat, in verband met de veiligheid en het eventuele belemmeren van de vaarweg, als stoffen of voorwerpen te water geraken, hiervan onmiddellijk kennis wordt gegeven aan de havenmeester. Deze kennisgeving is niet aan voorschriften verbonden. Vervolgens dient de stof of het voorwerp – voor zover mogelijk – onmiddellijk te worden verwijderd.

Het opnemen van een verbod is niet noodzakelijk in verband met de werkingssfeer van de Waterwet, het Binnenvaartpolitiereglement en gemeentelijke regelgeving.

Artikel 8 Kapiteinsverplichtingen

Een kapitein (voluit scheepskapitein), is aan boord van een schip de gezagvoerder en daarmee de eindverantwoordelijke aan boord. Bij schepen in de binnenvaart spreekt men van de schipper. De kapitein zorgt ervoor dat het schip voldoet aan de lokale en internationale wetgeving en aan het bedrijfsbeleid. Hij is wettelijk de eindverantwoordelijke, voor alle aspecten in de operatie van het veilig navigeren van het schip; zijn zeewaardigheid en netheid, het veilig omgaan met alle vracht, het personeelsbeleid, de inventaris van geld en voorraad aan boord, en het up to date houden van certificaten en documenten van het schip.

Artikel 9 Brand en rampen

In het kader van een goed havenbeheer is het noodzakelijk ten aanzien van schepen die ernstig gevaar, schade of hinder of ernstige gevolgen voor de ordening met zich mee (kunnen) brengen, maatregelen te kunnen treffen van min of meer ingrijpende aard. Hierbij kan gedacht worden aan schepen die in brand staan, dreigen te zinken of schepen waaruit gevaarlijke stoffen lekken. De maatregelen kunnen variëren van het treffen van noodvoorzieningen aan boord van het schip, tot - in het uiterste geval - het verbieden van binnenkomst of van verblijf van het schip in de haven.

Als zich een calamiteit voordoet in de haven, moeten schepen - in verband met de veiligheid of het milieu - met spoed verhaald kunnen worden, ook al liggen deze schepen er met toestemming van het college. Bij een brand zouden de schepen bijvoorbeeld in de weg kunnen liggen voor bestrijdingsvaartuigen.

Artikel 10 Port Facility Security Plan

De Internationale Code voor de Beveiliging van Schepen en Havenfaciliteiten (ISPS Code) (International Ship and Port facility Security Code) is een amendement op de SOLAS (International Convention for the Safety of Life at Sea) waarin de minimum eisen in verband met beveiliging van schepen, havenfaciliteiten en overheidsinstellingen beschreven staan. De code trad in werking in 2004 en beschrijft de verantwoordelijkheden van overheden, rederijen, personeel aan boord van schepen en personeel van havenfaciliteiten in verband met het detecteren van bedreiging van de veiligheid en het nemen van preventieve maatregelen om incidenten omtrent beveiliging te voorkomen, die een bedreiging vormen voor schepen en havenfaciliteiten betrokken in de internationale handel.

Artikel 11 Verplicht innemen ligplaats

In de praktijk komt het regelmatig voor dat een schip slechts op een spring is afgemeerd en men vervolgens overgaat tot lossen of laden. Hierdoor bestaat het gevaar dat lading in het oppervlaktewater wordt gemorst of materiële schade aan schip of haveninfrastructuur ontstaat. Door het opnemen van de verplichting op deugdelijke wijze af te meren, kan hiertegen worden opgetreden. Het schip moet zodanig zijn afgemeerd dat het geen voor- of achterwaartse verplaatsing kan ondergaan, met dien verstande dat enige beweging als gevolg van golfslag of winddruk onvermijdelijk is en schade, anders dan door toedoen van menselijk handelen wordt voorkomen.

Artikel 12 Verbodsbepalingen

Dit artikel bepaalt onder andere dat het verboden is voorzieningen of voorwerpen in, op, onder of boven water te hebben of aan te brengen als daardoor gevaar, schade of hinder kan ontstaan.

De havenbeheerder dient in verband met het veilig gebruik van de haven op de hoogte te zijn van alle voorzieningen die in, onder of boven water worden aangebracht en die van een min of meer permanent karakter zijn. Uitgezonderd zijn scheepstoebehoren en voorzieningen die dienen om een schip te laden en te lossen. Daarbij wordt de eis gesteld dat deze voorzieningen ook werkelijk (als zodanig) in gebruik zijn, teneinde te voorkomen dat voorzieningen die hinderlijk of gevaarlijk voor anderen zijn (bijvoorbeeld meerdraden en fenders) blijvend worden aangebracht.

Artikel 13 en 14 Vrije overtocht en laden en lossen

Voor binnenschepen is het in sommige gevallen niet mogelijk of zeer onpraktisch om een vrije overtocht mogelijk te maken. Enerzijds is dit het geval bij laad- of loshandelingen. Door het laden of lossen van lading aan boord van een binnenschip, kan het schip aanzienlijk bewegen. In dit soort situaties kan een veilige en vrije overtocht niet worden gegarandeerd, sterker nog een toegang is in dit soort gevallen juist onveilig.

Anderzijds meert een binnenschip soms kort af, bijvoorbeeld om passagiers of een auto af te zetten. Om bij dit soort korte handelingen van een binnenschipper te eisen dat hij een veilige vrije overtocht creëert, zou een onevenredige belasting voor een binnenschipper opleveren.

Artikel 15 en 16 Verblijfstermijn

De reden van opname van dit artikel is gelegen in het feit dat door beperking van de maximale tijdsduur van het nemen van een ligplaats er in beginsel voldoende ligplaatsen beschikbaar blijven. Als schepen voor langere tijd, in casu maandenlang achtereenvolgend zouden blijven liggen, bijvoorbeeld in verband met een faillissement, dan komt de vrije ligplaatsvoorziening in het gedrang.

Artikel 17 Aanwijzing van bedrijven

Nederland heeft op 2 juli 1983 het (gewijzigde) internationale Verdrag ter voorkoming van verontreiniging door schepen geratificeerd.

Dit zogenaamde Marpol-Verdrag¹ heeft tot doel verontreiniging van de zee (en van de kusten) ten gevolge van het lozen van schadelijke afvalstoffen van schepen te voorkomen. Het betreft afvalstoffen, afkomstig uit de normale bedrijfsvoering aan boord, zoals olierestanten en oliehoudende mengsels, schadelijke vloeibare chemicaliën, gevaarlijke en voor het milieu schadelijke stoffen in verpakte vorm, sanitair afval en vuilnis. Het Marpol-Verdrag is geïmplementeerd in de Wet voorkoming verontreiniging door schepen (Wvvs).

Op basis van het onderhavige artikel kan het college aan bedrijven vergunning verlenen om een bedrijf met ontvangstvoorzieningen uit te oefenen, zodat kan worden voldaan aan de wettelijke verplichting, bedoeld in de Wvvs, om zorg te dragen voor voldoende voorzieningen, geschikt voor het in ontvangst nemen van restanten van schadelijke stoffen, afkomstig van zeeschepen, zonder aan deze schepen onnodig oponthoud te veroorzaken. Daarbij kunnen drie groepen van bedrijven in aanmerking komen voor een vergunning: de overslagterminals en scheepsreparatiewerven, de bedrijven met een vaste inrichting aan de wal om de aangeboden schadelijke stoffen te ontvangen en eventueel te bewerken, te verwerken of te vernietigen en ten slotte de (transport)bedrijven die de afvalstoffen uitsluitend inzamelen met mobiele voorzieningen (lichters, voertuigen).

Artikel 18 Verboden en maatregelen in verband met verontreiniging

Dit artikel regelt onder andere dat het verboden is stoffen uit een schip te laten ontsnappen, als hierdoor gevaar, schade of hinder ontstaat of kan ontstaan.

Het in het eerste en tweede lid gestelde verbod beperkt zich tot handelingen die plaatsvinden aan boord van een schip. Handelingen gepleegd vanaf de wal vallen buiten deze bepalingen. Op grond van het eerste lid is het bijvoorbeeld verboden om aan boord van een schip, door middel van geperst gas of stoom, het uitlaatgassensysteem van verbrandingsmotoren naar de buitenlucht door te blazen, waardoor roet uit het schip ontsnapt.

Het derde lid regelt dat het college ontheffing kan verlenen van de in dit artikel gestelde verboden. Een voorbeeld van een situatie waarin het college een ontheffing kan verlenen, is het voorkomen van een schoorsteenbrand bij een schip dat al langer stilligt.

Artikel 19, 20 en 21 Meldingsplicht gevaarlijke stoffen, overslag en maatregelen

Gevaarlijke stoffen zijn stoffen die door hun intrinsieke eigenschappen of de omstandigheden waaronder ze voorkomen gevaar, schade of ernstige hinder voor mens, dier of milieu kunnen veroorzaken. Gevaarlijke stoffen worden geclassificeerd naar hun intrinsieke eigenschappen of de omstandigheden waaronder ze voorkomen in gevarenklassen, die per wetgeving verschillen. Onder het GHS moet dit geharmoniseerd worden. Er zijn verschillende nationale en internationale wetten en voorschriften van toepassing voor productie, vervoer, opslag, gebruik en afvalverwerking waarbij de exacte definitie kan verschillen. Voor de internationale regelgeving dienen de VN-aanbevelingen voor het vervoer van gevaarlijke goederen als leidraad. De onder de vervoerswetgeving vallende gevaarlijke stoffen hebben een uniek VN-nummer. Risico's van een gevaarlijke stof zijn vastgelegd in een veiligheidsinformatieblad voor die stof. Of vereenvoudigd beschikbaar in werkinstructiekaarten.

Artikel 22 Voorzorgsmaatregelen te beladen eenheden

Dit artikel is extra opgenomen om te benadrukken dat gevaarlijke stoffen niet (semi) permanent op de kade of loswal mogen worden geplaatst, maar ten alle tijden (bijvoorbeeld bij een calamiteit) verplaatsbaar moeten zijn. Hetzij door middel van een (vracht)voertuig, dan wel door middel van een hef of hijsinstallatie.

Artikel 23 Opvolgen aanwijzingen havenmeester

De plicht tot medewerking is in algemene zin geregeld in artikel 5:20 Awb: "een ieder is verplicht aan een toezichthouder binnen de door hem gestelde redelijke termijn alle medewerking te verlenen die deze redelijkerwijs kan vorderen bij de uitoefening van zijn bevoegdheden". Deze plicht beoogt alle denkbare vormen van medewerking te omvatten, met inbegrip van het verstrekken van inlichtingen en de afgifte van gevorderde gegevens en bescheiden.

¹ Het Internationaal Verdrag ter voorkoming van verontreiniging door schepen, 1973 (International Convention for the Prevention of Pollution From Ships, 1973 as modified by the Protocol of 1978, kortweg MARPOL 73/78 of MARPOL) is een conventie van de Internationale Maritieme Organisatie (IMO) om vervuiling door schepen te voorkomen. Het is een van de belangrijkste stukken wetgeving op het gebied van het voorkomen van verontreiniging van zeewater.

Artikel 24 **Strafbepaling**

Volgens artikel 154 van de Gemeentewet kan de gemeenteraad op overtreding van zijn verordeningen hechtenis van ten hoogste drie maanden of geldboete van de tweede geldboete categorie stellen, alsmede openbaarmaking van de rechterlijke uitspraak.

Strafbepaling is gebaseerd op artikel 23 Wetboek van Strafrecht.

Artikel 25 **Toezichthouders**

In dit artikel worden de toezichthoudende ambtenaren aangewezen. Onder het begrip "havenmeester" wordt daarmee de publiekrechtelijke, door het college aangewezen havenmeester verstaan, dat wil zeggen de autoriteit die in de haven toeziet op de ordening, het milieu en veiligheid.

Artikel 26 **Scheepsdocumenten**

In artikel 5:17 Awb is de bevoegdheid van de toezichthouder tot het vorderen van inzage van zakelijke gegevens en bescheiden geregeld. In artikel 5:18 Awb is de bevoegdheid van de toezichthouder om zaken te onderzoeken, aan opneming te onderwerpen en daarvan monsters te nemen, opgenomen.